

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Mervi Vidgrén, Perttu Jämsén, Rico Martikainen, Marjaana Mäkelä, Kirsi Mustonen & Sanna Vahtivuori-Hänninen. Centria-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Leena Saari**

Year of publication **2023**, FINEEC publications **14:2023**

Language **Finnish**

ISBN **ISBN 978-952-206-792-0 pdf**

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- HEI's self-assessment

Strategia ohjaa suuntaamaan toimintaa alueelliseen vaikuttavuuteen

Centrialla on vahva rooli kolmen maakunnan, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa, alueella ja on alueen elinkeino- ja työelämän keskeinen edistäjä ja osaamistarpeen täyttävä. Centrian toiminta-alueella toimii vahvoja teollisuuden keskittymiä kuten Kokkolan Industrial Park KIP, josta löytyy Pohjois-Euroopan suurin epäorgaanisen kemianteollisuuden keskittymä, Ylivieskan seudun puuklusteri sekä Pietarsaaren seudun Alholm Industrial Park AIP, jossa sijaitsee mm. puunjalostus- ja metalliteollisuutta. Centrian toiminta-alueen työ- ja elinkeinoelämä ovat vahvasti vientivetoisia sekä kansainvälisiä. Centria palvelee alueen työ- ja elinkeinoelämää tuottamalla alueella osaavaa työvoimaa tutkintokoulutuksen ja jatkuvan oppimisen palveluiden kautta sekä tuottamalla uutta tietoa alueen elinkeinoelämälle laajan hanketoiminnan kautta sekä toimimalla testaus- ja tuotekehityskumppanina alueen yrityksille.

Korkeakoulu profiloituu kansainvälisyyteen ja TKI-toimintaan. Centrian strategia ohjaa vahvasti suuntaamaan toimintaa yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja aluevaikuttamiseen. Strategian ohella toimintaa ohjaa OKM:n kanssa tehty sopimus. Opetus- ja TKI toiminnan kautta Centria tekee merkittävää aluekehitystyötä, jossa molemmat olennaiset toiminnot tuottavat alueelle uutta tietoa ja osaamista. Centria pyrkii strategian mukaisesti kehittämään ja uudistamaan toimintaa rohkeasti. Centria etsii aktiivisesti lisäarvoa tuottavaa yhteistyötä kotimaisten,

kansainvälisten korkeakoulujen sekä kumppaneiden kanssa ja pyrkii rikastuttamaan yhteistyön avulla alueen työelämää ja toimintaa.

Johtamisjärjestelmä vahvistaa vaikuttavuutta

[Centrialla omistajapohja](#) koostuu toiminta-alueen kaupunki- ja koulutuskuntayhtymistä, sekä elinkeinoelämää edustavista organisaatioista. Centrian hallitus on omistajien valitsema ja hallituksessa on myös henkilöstön ja opiskelijoiden edustaja. Hallitus osallistuu Centrian toiminnan strategiseen suunnitteluun huomioiden alueelliset erityispiirteet ja toimintaympäristön muutokset vaikuttavuuden mahdollistamiseksi.

Centrian yhteiskunnallisista suhteista vastaa rehtori yhdessä Centrian tulosalueiden johtajien kanssa. Centria osallistuu aktiivisesti toiminta-alueen maakuntien keskeisten verkostojen toimintaan ja toteuttaa alueellisesti maakuntastrategioita esimerkiksi osaavan työvoiman, kansainvälistymisen, hyvinvoinnin ja digitalisaation tavoitteissa. Centrian johtoryhmä seuraa jatkuvasti toimintaympäristön muutoksia ja toimintaympäristöanalyysissä hyödynnetään mm. verkostojen kautta saatavaa tietoa toimintaympäristön muutoksista sekä tulevaisuuden trendeistä. Syötteitä muuttuvasta toimintaympäristöstä saadaan alueellisista, kansallisista ja kansainvälisistä verkostoista, hankkeissa toimivilta kumppaneilta ja rahoittajilta, alakohtaisilta neuvottelukunnilta ja muussa yritysyhteistyössä sekä arjen keskusteluissa yritysten kanssa. Tätä tietoa hyödynnetään toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä sekä alueella tarvittavan osaamisen ennakoinnissa.

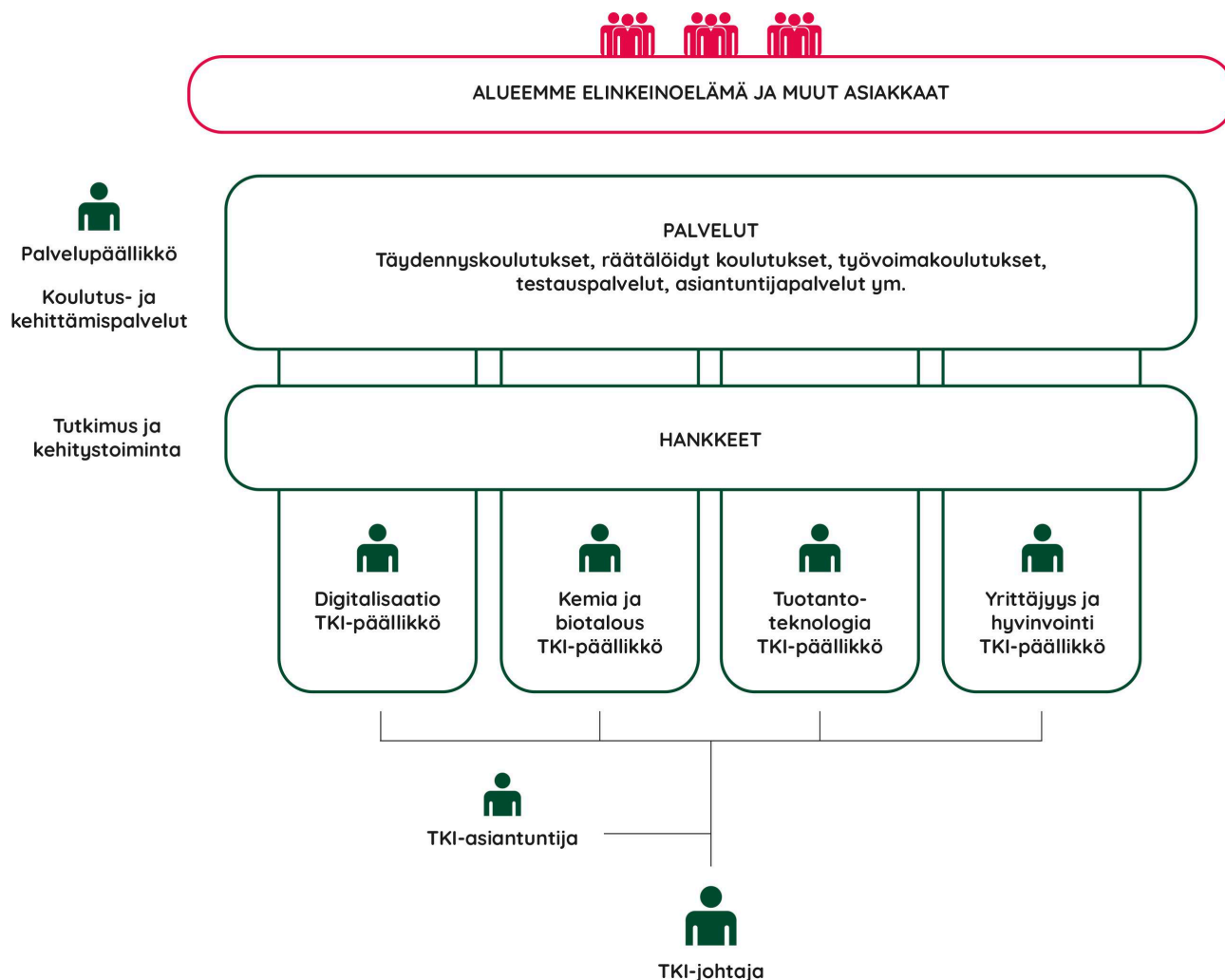
Vaikuttavuutta johdetaan strategiasta ja OKM-sopimukseen kirjatuihin tavoitteisiin vuositason toiminta- ja taloussuunnitelmaan kirjatuihin toiminta- ja tulostavoitteisiin.

Centria on iso työllistäjä, Centrialaisia on jo 336 (19.10.2022), ja vaikuttavuutta luodaan myös arjen kohtaamisissa erilaisten sidosryhmien ja opiskelijoiden kanssa.

Vahvaa tutkimus, kehitys ja innovaatio-osaamista

Centria panostaa TKI-toimintaan. Hankkeita Centrialla on vuositasolla noin 100, joista noin viidesosa on kansainvälisiä. Hankelistaus löytyy [Centrian kotisivulta](#).

[Centrian TKI-strategia](#) täsmentää Centria-tasoista strategiaa TKI-toiminnan tavoitteiden osalta. TKI-toiminnasta vastaa TKI-johtaja ja TKI-organisaatio on jaettu viiteen tiimiin: kemiaan- ja biotalouteen, digitalisaatioon, tuotantoteknologiaan, yrittäjyyteen- ja hyvinvointiin sekä palveluliiketoimintaan. Palveluliiketoimintatiimiä johtaa palvelupäällikkö ja muita tiimejä TKI-päälliköt. Tiimijako perustuu Centrian TKI-toiminnan valittuihin painoaloihin. TKI-toimintaa suunnitellaan, kehitetään ja seurataan jatkuvasti TKI-johtoryhmässä.

Kuva 4. TKI-toiminnan organisoituminen

Centria edistää toiminta-alueen kansainvälistymistä

Centria on yksi Suomen kansainvälisimmistä korkeakouluista. Kansainvälisten opiskelijoiden osuus on jopa neljännes kaikista opiskelijoista. Kansainvälisyyden vahvistaminen on yksi Centrian strategian kärkihankkeista. Kansainvälisyys on tavoitteissa ja toiminnassa läpileikkaava teema, joka koskee Centrian ulkomaalaisia opiskelijoita, kotimaisten opiskelijoiden kotikansainvälistymistä, kansainvälisissä hankkeissa toimimista, henkilöstön kansainvälistymistä sekä alueen elinkeinoelämän kansainvälistymisen vahvaa tukemista.

[Centrian Talent Boost -toiminta](#) edistää kansainvälistymistä sekä koulutusperusteista maahanmuuttoa ja integroitumista Centrian toiminta-alueella. Centrian Talent Boost -toimintaa tuetaan [Export Expert-hankkeessa](#), jossa mm. kartoitetaan toiminta-alueen kansainvälistymiseen liittyviä tarpeita ja avustetaan yrityksiä kansainvälisessä rekrytoinnissa.

Vahvuudet

Toiminnan vahva strategialähtöisyys

Kehittämiskohteet

Vaikuttavuuden arvioinnin edelleen kehittäminen

Profiili tukee alueen työ- ja elinkeinoelämää

Alumniverkoston strukturointi ja tehokkaampi hyödyntäminen korkeakoulun kehittämisessä

Vahvat alueelliset ja kansainväliset verkostot

TKI osaaminen, koko ja volyyymi

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- Assessment of the audit team

Yhteiskunnalliseen vuorovaikutuksen kehittämiseen sitouduttu vahvasti

Centria korostaa strategiassaan yhdessä tekemistä, uudistumista sekä kestävästä kehitystä. Strategiassa on huomioitu tulevaisuuden kehitysnäkymät, kansalliset korkeakoulutuksen kehittämisen linjaukset ja visiot sekä TKI-tiekartan tavoitteet. Itsearviointiraportin ja johdon haastattelujen mukaan strategia ohjaa vahvasti suuntaamaan toimintaa kansainvälisyyteen ja TKI-toimintaan.

Centria-ammattikorkeakoulun organisaatio muodostuu kolmesta tulosalueesta, joita ovat opetus; tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja korkeakoulupalvelut. Kullakin tulosalueella on johtaja. Ammattikorkeakoulun hallitus osallistuu strategiseen suunnitteluun alueen erityispiirteet huomioiden. Auditointiaineiston ja haastattelujen perusteella Centrian johtamisjärjestelmän rakenne vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta Centrian aluekehitystehtävän näkökulmasta. Johto on sitoutunut yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden jatkuvaan parantamiseen.

Auditointihaastatteluiden perusteella Centrian yhteiskunnallinen vuorovaikutus on laajaa ja sitä toteutetaan muun muassa maakunnan keskeisissä verkostoissa. Centrian johdon lisäksi tulosalueiden johto, yksittäiset asiantuntijat ja opettajat osallistuvat yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen. Henkilöstö hyödyntää omia verkostojaan ja ammatillista osaamistaan vuorovaikutuksen edistämiseksi. Vierailuluennot, projektikurssit ja yhteiset TKI-hankkeet mahdollistavat jatkuvan alueellisen vuorovaikutuksen.

Alueen elinkeinoelämän uudistamiseen osallistuminen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ytimessä

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden tavoitteita ei ole konkreettisesti sanoitettu Centrian strategiassa. Haastattelujen mukaan vaikuttavuus ilmenee uutta tietoa ja osaamista luovana TKI-toimintana sekä aktiivisena osallistumisena alueen elinkeinoelämän uudistamiseen. Uutta tietoa ja osaamista luodaan TKI-hankkeilla ja tutkintokoulutuksen kehittämisellä

yhteistyössä yritysten kanssa. Auditointivierailun aikana esitelty RoboSote on auditointiryhmän mielestä hyvä esimerkki uutta luovasta TKI-hankekokonaisuudesta, jossa yritykset toimivat testi- ja kehitysympäristönä uusille terveysteknologian sovelluksille. Myös akkuteollisuuden keskittävät uudet koulutusohjelmat ovat hyvä esimerkki yritysten ja Centrian välisestä tiiviistä TKI-työstä.

Centria mainitsee itsearviointiraportissaan toimintansa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiskohteeksi. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus olisi nykyistä systemaattisempaa, jos siihen liittyvät tavoitteet määriteltäisiin nykyistä konkreettisemmin. Tavoitteiden ja mittareiden määrittely auttaisi osaltaan Centriaa seuraamaan ja viestimään strategiansa ja toimintansa yhteiskunnallista vaikuttavuutta nykyistä selkeämmin.

Centrian kansainvälistä houkuttelevuutta voisi parantaa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden kytkeminen joko olemassa olevaan tai alueella yhteiskehitettävään arvioinnin viitekehykseen. Auditointiryhmä suosittelee Centrialle yhteiskunnallisen vaikuttavuuden määrittelyä sekä vaikuttavuuden arviointikehikon laatimista ja käyttöönottoa.

Toimintaympäristöstä syötteitä toiminnan suuntaamiseen

Itsearviointiraportin mukaan Centria saa syötteitä muuttuvasta toimintaympäristöstä alueellisista, kansallisista ja kansainvälisistä verkostoistaan. Ammattikorkeakoulun hallituksen haastattelussa tuotiin esille, että Centrian hallitus osallistuu strategiseen suunnitteluun. Hallitus tuo aktiivisesti omien verkostojensa kautta tietoa alueen kehitysnäkymistä Centrian johtamisen ja kehittämistyön tueksi. Centria ottaa huomioon myös keskeiset kansalliset linjaukset ja tahtotilat, kun se suuntaa toimintaansa.

Haastattelussa kuvattiin, että esimerkiksi kansalliseen tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatioiden tiekarttaan sekä korkeakoulutuksen visioon liittyvät suositukset ja tavoitteet välittyvät Centrian tavoitteisiin ja johtamiseen. Niistä on muodostettu konkreettisia, tiimitasolle meneviä toimenpiteitä ja mittareita erityisesti Centrian TKI-toimintaan. Kansalliset tavoitteet korkeakoulutuksen sekä tutkimus- ja tuotekehityspanostuksille koetaan Centriassa haasteiksi ja niihin etsitään aktiivisesti ratkaisuja yhdessä alueen yritysten kanssa.

Centrialla vahva rooli alueen osaamistarpeiden täyttäjänä

Itsearviointiraportin mukaan Centria on pitkäjänteisesti rakentanut profiliaan kansainvälisenä korkeakouluna, jolla on vahva alueellinen kehittämisrooli. Centria haluaa olla entistä vahvemmin mukana eurooppalaisissa ekosysteemeissä ja niiden kautta vahvistaa myös alueellista elinvoimaansa.

Itsearviointiraportissaan Centria mainitsee sekä ammattikorkeakoulun että koko alueen yhteiseksi haasteeksi osaajien pitämisen alueella. Alueen osaajapula on tiivistänyt Centrian ja alueen eri toimijoiden yhteistyötä. Centria on rakentanut ekosysteemejä, joissa sen vahvuusalojen rooli on merkittävä. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan Centrian

vahvuusalueilla, kuten biotaloudessa ja vihreässä energiasiirtymässä tehtävän kehittämistyön merkityksellisyyden sanoittaminen voisi lisätä alueen kiinnostavuutta myös nuorten osaajien keskuudessa. Alumnitoiminnan systemaattinen kehittäminen voisi myös tuoda alueen osaajaverkostoja näkyviksi ja osaltaan vahvistaa pitovoimaa.